

որ այնքան հեռու չէր, եւ պատուիրեց գնալ ձի նստել եւ անմիջապէս ճանապարհ ընկնել: Այնուհետեւ նա խիստ մտերմութեամբ գրկեց Մարօին եւ ինձ, յետոյ բաժանեցանք: Մենք շտապեցինք դէպի մեր վրանը:

Ճանապարհին Մարօն ինձ ասաց:

– Գնա՛յ, Ֆարիատ, լաւ ես անում, որ գնում ես, Վան քաղաքը կը տեսնես, բայց Սօնային չմոռանաս...

Այս խօսքը ինձ կասկածանքի մեջ գցեց, եւ ես հարցրի, թէ ի՞նչ մտքով էր ասում այդ:

– Սօնան սիրում է քեզ, Ֆարիատ, դու էլ նրան խօսք ես տոտել... տղամարդը պէտք է իր խօսքը կատարէ...:

– Այս դու որտեղի՞ց գիտես:

– Ես բոլորը գիտեմ... ես գիտեմ, թէ դուք ինչպէս էք անցկացրել ձեր օրերը այն ժամանակ, երբ դու աշակերտ էիր նրա հօր տանը... ես ամէնը գիտեմ...

Ես բոլորովին շփոթեցայ:

– Ո՞վ ասաց քեզ:

– Սօնան ինքը պատմեց ինձ: Նա այնպէս ցաւելով էր պատմում, որ ես չկարողացայ իմ արտասուքը պահել:

Ես ոչինչ չպատասխանեցի, նա շարունակեց խօսել:

– Դու գիտե՞ս, Ֆարիատ, Սօնան որքան անբախտ է. նրա մխիթարութիւնն այժմ դու ես. բայց եթէ դու էլ խաբես նրան, նա էլ չի ապրի:

Մարօի ամէն մի բառը ինձ վրայ կայծակի ներգործութիւն էր ունենում: Ես չգիտէի ինչ պատասխանեմ. նրա ասածները բոլորը ճշմարիտ էին. ես Սօնային խօսք էի տոտել...

– Դու Սօնային խօսք ես տոտել, – կրկնեց Մարօն, – լաւ չէ, երբ տղամարդն իր խօսքը չէ կատարում...

– Բայց եթէ աղջիկը չէ՞ կատարում...

– Նոյնպէս լաւ չէ:

Ես նկատեցի, Մարօի ծայնը զգալի կերպով դողում էր վերջին պատասխանը արտասանելու միջոցին:

Ես ասեցի:

– Դու էլ ինձ խօսք ես տոտել...